

Rijk door een krantenwijk

Alexandro Reyes Rodriguez

Rijk door een krantenwijk

2022 Prometheus Amsterdam

© 2022 Alexandro Reyes Rodriguez
Omslagontwerp Jan van Zomeren
Foto auteur Bob Bronshoff
Zetwerk Mat-Zet bv, Huizen
www.uitgeverijprometheus.nl
ISBN 978 90 446 5272 7

Opgedragen aan...

...al die mensen die door de maatschappij, sociale organisaties en onderwijssystemen bestempeld zijn als licht verstandelijk beperkt. Aan de jongens en meiden die diep in hun ziel voelen dat ze veel meer kunnen dan hun wordt verteld. Aan al die jongens en meiden die worden buitengesloten omdat ze geen diploma hebben, maar wel een strafblad.

Aan de jongens en meiden die in de gevangenis zitten. Die lijden onder verslaving, schulden of een verleden van seksueel misbruik. Jongens en meiden die lichamelijke of geestelijke problemen ervaren of die zich gevangen voelen in zichzelf.

Dat dit boek je mag inspireren en de kracht mag geven om je onmeetbaar grote potentieel aan te spreken.

Aan mijn drie prachtige dochters Esmaralda Amaya, Cathaliya Maria en Alleya Joy. Dat dit boek jullie een helder beeld mag geven van wie jullie zijn als mensen en hoe krachtig jullie zijn. Dat het jullie mag overtuigen van waarheid en dat jullie je zullen laten leiden door die waarheid over wie jullie echt zijn.

Woord vooraf

Zonder vreugde denk ik terug aan groep 4 van de basisschool. Iedereen om me heen begon als een kip zonder kop de twaalf provincies van Nederland uit zijn hoofd te leren, sommetjes te maken en lettertjes te leren, om aan het eind van de week toch maar een voldoende te hebben en liefst ook nog de beste cijfers te halen.

Hoofdpijn kreeg ik ervan, letterlijk. Ik wilde buiten spelen, rennen en de wereld ontdekken. Maar ik moest meedoen aan die competitie, omdat ik anders aan het eind van de rit niet goed genoeg zou zijn. Ook mijn moeder, vrienden en kennissen duwden me in die richting: doe je best op school, want anders komt er niks van je terecht.

Waar kwam dat idee vandaan? Wie had het bepaald? Was ik dan niet goed genoeg als ik op school níet mijn best deed? Natuurlijk is het nodig om te leren, te ontdekken en te studeren. Maar door die competitie, die druk en het soms niet kunnen voldoen aan de gewenste resultaten kan naar school gaan een nare ervaring worden. Veel jongens en meiden die een lage Cito-score halen, gaan hun verdere schoolloopbaan in met minderwaardigheidsge-

voelens. Die worden thuis dan ook nog eens aangewakkerd door hun ouders, die willen dat hun kind zo goed mogelijk presteert.

Ik was een van die leerlingen die niet konden voldoen aan de norm van het onderwijssysteem. Sterker nog, ik haalde groep 8 niet eens. Ik kon me niet concentreren door omstandigheden thuis. Na een IQ-test op school was mijn score 75 en werd ik als zwakbegaafd bestempeld. Daarom werd ik overgeplaatst naar het speciaal onderwijs. Dat brak mijn zelfvertrouwen: ik kon blijkbaar niet voldoen aan de richtlijnen van het onderwijssysteem. Niemand zag mijn mogelijkheden, mijn potentieel, iedereen beoordeelde me alleen op de resultaten die ik liet zien.

Wat doe je als het systeem je laat vallen? Als je aan het werk wilt, maar nergens aan de bak komt omdat ze je kwaliteiten afmeten aan de score van een toets? Waar begin je als je om wat voor reden dan ook buiten de maatschappij valt en geen kansen ziet of krijgt om de mogelijkheden te realiseren waarvan je weet dat je ze hebt?

Voor mij was uiteindelijk de enige oplossing het nemen van een krantenwijk. Aanvankelijk vooral om wat extra geld te verdienen en daarmee mijn verslavingen te bekostigen. Maar al in de eerste maand gebeurde er iets bijzonders. Ik kwam in aanraking met dr. Myles Munroe: een toegewijd prediker, spreker en schrijver die leerde hoe je vanuit elke maatschappelijke positie tot verandering en succes kunt komen. Tijdens het lopen van mijn krantenwijk beluisterde ik op YouTube de ene na de andere lezing van mijn nieuwe mentor. Ik had toen niet durven dromen

dat een fietstas met kranten en een koptelefoon mijn leven zo zouden gaan veranderen en in alle opzichten verrijken.

Toen ik begon met mijn krantenwijk schaamde ik me dat ik als zesentwintigjarige volwassen man met kranten liep. Zodra ik klaar was, borg ik mijn krantentas op in het depot. Ik voelde me kwetsbaar en klein door dit bijbaantje. Maar uiteindelijk heeft het me geleerd dat alle dingen altijd kwetsbaar en klein beginnen.

Kwetsbaarheid wordt vaak verward met zwakte, breekbaarheid en broosheid. Bij kwetsbaarheid denken we niet zo gauw aan lef, moed en heldhaftigheid. Zelf had ik er van jongs af aan mee te maken, in de vorm van schaamte, angst en zelfverwijt. Ik was bang om door de maatschappij te worden afgekeurd en afgewezen. Ik stelde niks voor, dacht ik. Ik verschulde me achter negatief gedrag en cultiveerde bijna mijn hele leven een lelijk zelfbeeld. Waarom? Omdat ik bang was. Ik dacht: als de mensen mijn ware gezicht te zien krijgen, word ik de rest van mijn leven helemáál geminacht en gehaat.

Maar wat nou als je met je kwetsbaarheid iemand anders zou kunnen helpen? Wat als je de wereld vertelt wat je echt hebt meegemaakt? Als je met het verhaal over je schaamte, angst en zelfverwijt anderen kunt helpen om waarde te vinden in hun eigen ellende?

In dit boek vertel ik over mijn kwetsbaarheid. Zeven jaar heeft het mij gekost om het masker van mijn ware gezicht te trekken. Ik vertel een persoonlijk en pijnlijk verhaal over seksueel misbruik, verslavingen, veroordelin-

gen, schulden en criminaliteit. Maar ook een verhaal dat je leert om niet te kijken naar je tekortkomingen of naar je daden uit het verleden. Een verhaal dat zich alleen richt op jouw ware kracht, op wie je echt bent als mens.

Stel je open voor dit verhaal, dat je gaat laten zien hoe je ook vanuit een onmogelijke maatschappelijke positie tot enorme succesvolle veranderingen kunt komen.

1 Vaderloos

Op dinsdag 16 december 2014 werd ik wakker in een donkere cel. Mijn hoofd deed pijn, alsof ik een enorme kater had, en mijn ogen brandden en voelden zwaar. In mijn cel hing een muffe ochtendgeur, die zich vermengde met een dikke walm van zware shag die ik de avond daarvoor had gerookt.

Ik lag op een hard en dun matras en het was donker in mijn cel. Door de zijkant van het gordijn drong wat ochtendlicht naar binnen. Ik ging rechtop zitten en drukte mijn handen in mijn gezicht, want ik voelde me enorm moe door de slechte nacht die ik achter de rug had.

Ik trok mijn spijkerbroek aan, ging aan mijn bureau zitten en pakte mijn bijna lege pakje zware shag. Ik zag dat er nog een klein plukje tabak in zat met twee vloeitjes, draaide een peuk, stak hem gretig aan en nam een paar diepe hissen. Ondanks mijn vermoeidheid en de neerdrukkende sfeer van de omgeving ging er een enorm gevoel van vreugde door me heen, omdat dit de laatste momenten waren van een halfjaar gevangenisstraf in de penitentiaire inrichting in Lelystad.

Een van de bewakers deed mijn celdeur open en zei dat ik moest opschieten omdat ik voor negen uur de gevangenis moest verlaten. Haastig pakte ik mijn laatste belkaart, waar nog een minuutje beltegoed op stond, en liep mijn cel uit richting de telefooncel. ‘Alexandro!’ riep een van mijn medege-detineerden die een potje stond te klaverjassen met een groepje anderen. ‘Vandaag is de dag, jongen, lekker naar huis!’

Ik draaide mijn hoofd naar het groepje en met een brede glimlach zei ik: ‘Ja, jongens, deze ochtend lonkt de vrijheid!’ Maar achter die glimlach zat veel angst en onzekerheid, omdat ik wist wat me buiten de muren te wachten stond.

Ik pakte de telefoon en belde mijn vriendin Maruchka. Ik kende Maruchka van school, ze woonde vlak bij mijn moeder. Ik was net een jaar met haar in een relatie. Ze was lief en zorgzaam en ik wist vanaf het begin: zij is de liefde van mijn leven. Maruchka zag me staan op het moment dat niemand meer geloof in mij had. Ik snapte niet wat ze in mij zag, maar haar onvoorwaardelijke liefde raakte me diep. Bij haar voelde ik me veilig.

De telefoon ging een paar keer over en Maruchka nam gelukkig op. ‘Ben je er al?’ vroeg ik wat haastig en opdringerig.

‘Ja, ik sta buiten op de parkeerplaats met je moeder en je zusje Tamara.’

‘Goed! Heb je m’n hasj al gekocht?’

‘Ja, die heb ik bij me.’

Ik hing op en liep opgetogen terug naar mijn cel, waar

de bewaker een grote groene vuilniszak op mijn bed had gelegd. Enthousiast smeed ik al mijn spulletjes erin en ging afscheid nemen van mijn goede vrienden op de afdeling. Even later ging de gevangenispoort voor me open en blies de frisse herfstlucht me in het gezicht.

Ik sloeg de vuilniszak over mijn schouder en liep naar de parkeerplaats, waar mijn vriendin, mijn zusje, mijn moeder en haar vriend Ben op me stonden te wachten. We vielen elkaar in de armen, een moment van intense vreugde waarin de zorgen in mijn leven even niet leken te bestaan.

Dit was zeker niet de eerste keer dat ik zo'n moment ervaarde, ik had al acht keer in de gevangenis gezeten. Verder was ik zwaar verslaafd aan soft- en harddrugs en aan de drank, had ik nooit een diploma gehaald, had ik een schuld van 36.000 euro en was ik door mijn laatste detentie mijn appartement kwijtgeraakt. Gelukkig kon ik intrekken in het ouderlijk huis van Maruchka.

Ik wilde niet geconfronteerd worden met deze realiteit. De hele weg van de gevangenis naar Maruchka's huis dacht ik maar aan één ding: wegvluchten van mijn verleden, vluchten voor wie ik was, weg van mijn schaduwkant. Eigenlijk was ik al mijn hele leven op de vlucht.

Thuis bij Maruchka was iedereen blij en opgelucht dat ik weer vrij was. Dat was niet vanzelfsprekend, want door alle problemen die ik had veroorzaakt voor mezelf en iedereen om me heen hadden Maruchka's ouders alle reden om de deur stevig voor mij gesloten te houden. Laat staan dat ze een relatie tussen mij en hun dochter zouden

goedkeuren. Iedereen was mij liever kwijt dan rijk, maar mijn schoonmoeder Thea, die van Surinaamse afkomst is, mijn Nederlandse schoonvader Roel en mijn schoonzussen hadden mij onvoorwaardelijk lief en accepteerden me zoals ik was. En ook na deze detentie verwelkomden ze me met open armen; het voelde als thuiskomen.

We wisten allemaal dat het heel anders voor me had kunnen aflopen. Na een gezellig gesprek met de familie liep ik alleen naar boven, en ging naar Maruchka's slaapkamer. Ik ging zitten op de rand van het bed, haalde lange vloeï en mijn zakje hasj tevoorschijn en rolde mijn eerste dikke joint op vrije voeten. Ik nam een paar diepe hijsen over mijn longen en de kamer vulde zich met het heerlijke aroma van de hasj.

Wat een zaligheid ervaarde ik op dat moment! Een gevoel van ontspanning verzachtte mijn emoties en omarmde me. Maar omdat ik al een behoorlijke tijd niet zo'n dikke joint had gerookt, begonnen even later mijn gedachten alle kanten op te springen en diende een gevoel van paniek zich aan.

Na nog een paar stevige hijsen legde ik de joint in de asbak en liet me achterovervallen op het bed. Zo lag ik daar naar het plafond te staren, terwijl allerlei vragen door mijn hoofd maalden. Ik hoorde mezelf die vragen als een rechter beantwoorden. Waarom zit je vast in deze patronen? Omdat je niks kan! Waarom maak je altijd de verkeerde keuzes en lukt het je niet om iets van je leven te maken? Omdat je het niet verdient! En trouwens: je bent maatschappelijk afgekeurd, dus het kan sowieso niet. Jij

geeft toch altijd op. Je hebt zo veel mensen pijn gedaan, dit is jouw oogst. Je bent het niet waard om vergeven te worden.

Vluchten wilde ik, voor dit ingebeelde rechtssysteem waarin ik mezelf continu aanklaagde. Mijn strafblad van tien pagina's, mijn acht keer in de gevangenis, mijn verslavingen, mijn schulden... ik accepteerde mijn lot als een veroordeling voor mijn daden uit het verleden.

Een flashback

Liggend op Maruchka's bed vroeg ik me af: waar is dit allemaal begonnen? Waar ben ik de mist ingegaan? Ik keek in de achteruitkijkspiegel van mijn geheugen, zoals ik zo vaak had gedaan, in de hoop een glimp op te vangen van de oorzaak van de steeds terugkerende problemen in mijn leven.

Als in een droom werd ik gelanceerd naar vroeger. Ik zat in groep 3 achter mijn kleine bureau naast het raam. Het was een heldere dag en de lucht was bijzonder blauw. Er gierde een gelukkig maar ook onrustig gevoel door me heen omdat mijn zomervakantie bijna zou beginnen. Samen met mijn moeder ging ik voor de tweede keer naar het land waar zij vandaan kwam, we gingen naar Chili!

Het was drie uur in de middag en het duurde nog een kwartier voor de schoolbel ging en ik naar huis rende om mijn moeder te helpen met inpakken voor dit grote avontuur van zes weken. Mijn prachtige moeder deed open en

ik stormde met een noodgang de woonkamer binnen. ‘Rustig, Alex,’ zei ze met haar stevige en warme stem. De blijdschap stroomde door mijn lijf en ik rende naar boven om mijn knuffelbeer te pakken. Die mocht ik absoluut niet vergeten.

‘Waar gaan jullie heen?’ vroeg de taxichauffeur die ons naar Schiphol bracht. ‘We gaan naar Chili,’ zei ik vol trots, ‘naar het land van mijn moeder, het mooiste land ter wereld!’ Ik voelde me een echte avonturier. ‘Wauw, wat gaaf zeg,’ zei de chauffeur, ‘dan moet je wel goed op je mooie moeder passen.’

‘Ik zal altijd mijn moeder beschermen,’ zei ik trots. Want mijn moeder was ook echt heel mooi! Ze had bruine ogen, donkerbruine krullen en een prachtige zachte, lichte huid. Bij dit soort gelegenheden droeg ze het beroemde parfum Chanel n°5. Het geurtje rook vertrouwd, want als ze dat op had, dan gingen we meestal op reis of op avontuur.

In de eerste zes jaar van mijn leven maakten mijn moeder en ik tweemaal zo’n reis naar Chili, wat een enorme impact had op mijn ontwikkeling als kind. Ik ben geboren op 28 november 1988 in Alkmaar, mijn moeder is van Chileense afkomst en mijn vader, tja, die heb ik nooit echt gekend. Wat ik van hem wist, is dat hij uit Aruba kwam en dat hij vóór mijn geboorte al niet meer in beeld was. Mijn nieuwsgierigheid naar hem kwam later. In mijn gedachten was hij een vaag figuur, ik wist immers niet wat het inhield om een vader te hebben.

Tot mijn tiende jaar groeide ik op tussen een klein groepje mensen die mij echt liefhadden. Dat waren mijn moeder, mijn tante Blanca, mijn oom Emilio en mijn neef Andrés. Maar als we naar Chili gingen, had ik opeens twaalf tantes, een oom en een heleboel neefjes en nichtjes. Het was alsof ik daar thuishoorde, ik was er geliefd door een grote groep mensen, verspreid over het hele land.

Ik voelde me door de omarming van mijn familie en door het prachtige landschap enorm verbonden met dit land. Toen ik uit het vliegtuig stapte, viel ik op mijn knieën en kuste de grond. De eerste drie dagen logeerden we bij mijn tante in het stadje Maipú, vlak bij de hoofdstad Santiago. Ze had een mooie tuin en als je 's ochtends uit het raam keek, zag je de sneeuwtoppen van het Andesgebergte in de wolken steken. Overdag bezochten we de stad of ging ik met mijn oom de bergen in om op kleine dieren te jagen met een katapult.

Chili is het langste land ter wereld, en omdat mijn moeder veel familie en vrienden wilde bezoeken waren we dus steeds onderweg. Na Maipú reisden we door naar San Bernardo, Rancagua, Coinco, Pichilemu, Cartagena en dan weer terug naar Santiago. Een reis van 550 kilometer in totaal.

Op deze reizen door Chili kwam ik ook voor het eerst in aanraking met het christelijk geloof. Bij iedereen die we bezochten zagen we wel een kruisbeeld aan de muur hangen. De mensen dronken, rookten en deden alles wat God verboden heeft, maar toch was het geloof in Jezus Christus alom aanwezig.

Zelf was ik ook gedoopt in de katholieke kerk en wist ik niet beter dan dat bidden bij het leven hoort. Maar op deze reizen wekte het geloof voor het eerst mijn nieuwsgierigheid. Ik voelde dat wij als mensen niet zomaar hier op aarde zijn en dat iedereen een goddelijke kracht bij zich draagt. Maar dat gevoel kon ik nog niet plaatsen of verwoorden, ik was gewoon altijd heel blij om mens te zijn.

Toen we naar Coinco vertrokken om mijn oma te bezoeken leek het mijn moeder een goed idee om te gaan liften. In Chili is het gebruikelijk dat mensen onderweg van stad naar stad met auto's meerijden. Na een tijdje stopte een witte pick-up. De man keek ons vriendelijk aan en zei: spring maar achter in de laadbak. We klommen naar boven, grepen ons stevig vast en reden weg naar het dorpje waar mijn oma woonde.

Dit was voor mij een indrukwekkende gebeurtenis, we werden alle kanten op geslingerd vanwege het slechte wegdek, we 'aten stof', zoals ze in Chili zeggen, de zon brandde op onze huid, maar ik herinner me ook de koele bries, de lach op mijn moeders gezicht en haar krullen die alle kanten op dansten. Daarnaast was het uitzicht fenomenaal door de gigantische bergen aan de horizon. Te midden van deze zintuiglijke supermix had ik diep vanbinnen een intens geluksgevoel. Geluk omdat mijn moeder me rijk maakte met zulke prachtige ervaringen van vrijheid.

Mijn moeder heeft mij en mijn zusje de wereld gegeven, en nog veel meer. Zij liet ons vrij om onze eigen weg te